

FERRAN CALLICÓ

LITOGRAFIES DE

ADOLESCENT

BARCELONA

1 9 3 8

Res Mar C 1/01

LITOGRAFIES DE FORTUNY

R.42.355

BIBLIOTECA PAC

LLIBRERIA VERDAGUER, A. DOMÈNECH, S. EN C.
Rambla del Centre, 5. Tel. 16164. Barcelona.

ELS ARTISTES I LLURS TEMES

PER FERRAN CALLICÓ.

VOLUM PUBLICAT:

Litografies de *Fortuny* adolescent.

D'APARICIO IMMINENT:

Proverbis il·lustrats per *Apelles Mestres*.
Bodegons d'en *Nonell*.
Nus d'en *Martí Alsina*.
Cementiris de l'*Urgell*.
Camps de fajol, d'en *Vayreda*.
Autorretrats d'en *Gimeno*.
Riquer, Planes, Rigalt, Roig Soler, Tor-
rescassana, Caba, Benet Mercadé, Cam-
peny, Casas, Juli Antoni i altres.

COL·LECCIÓ

TEXTOS D'ARTISTES

ESCRITS, EPISTOLARI I BIOGRAFIES DELS
CLÀSSICS DE L'ART. *Selecció i traducció*
al català dirigida per FERRAN CALLICÓ.

Arfe, Palomino, Pacheco, Adolfo de Cas-
tro, Durer, Leonardo, Rafael, Miquel
Angel, Cellini, Ghiberti, Ceninni, Ru-
bens, Reynolds, Winkelman, Delacroix,
Ingres, Goia, Fortuny, Fromentin, Reg-
nault, Whistler, Vigée Lebrun, Degàs,
Rodin, Berta Morizot, Martí Alsina, etc.

Nat a Reus l'11 de juny del 1838.

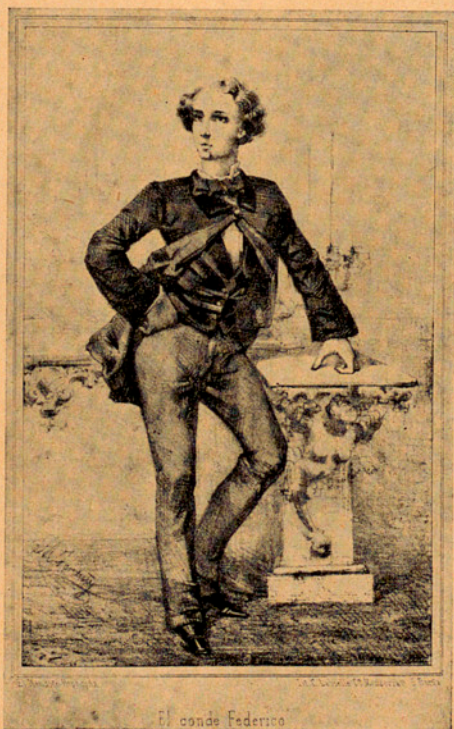
Morí a Roma el 21 de novembre del 1874.

Nació en Reus el 11 de junio de 1838.

Murió en Roma el 21 de noviembre de 1874.

Né à Reus le 11 juin du 1838.

Mort à Rome le 21 novembre de 1874.

*Autoretrat de Fortuny. Autoretrato de Fortuny.
Fortuny par lui-même.*

ELS ARTISTES I LLURS TEMES

SÈRIE DE VUITCENTISTES CATALANS. — 1

LITOGRAFIES DE
FORTUNY
ADOLESCENT

PER

FERRAN CALLICÓ

BIBLIOTECA PAC

ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA VERDAGUER

OCTUBRE DEL 1938

BARCELONA

R.42.355

EDICIÓ NUMERADA DE 500 EXEMPLARS

EXEMPLAR NÚM.298

A la coberta: signatura de "La Vicaria".

Copyrigth by Ferran Callicó, 1938

LITOGRAFIES DE FORTUNY ADOLESCENT

Escaient-se el Centenari de Fortuny, m'ha vingut a les mans, en les meves correes per llibreries de vell, un rar exemplar de "El Mendigo hipócrita" (*Les Trois Hommes forts*), de Dumas (fill), amb litografies del Mestre de Reus, llibre que no consta en cap bibliografia, que no coneixen els llibreters experts i que sols tenim referències d'un altre exemplar en possessió de la Junta de Museus. Imprès el 1857, quan aquell jovenet inconegut que ara celebrem sofria i lluitava per la vida, sense un nom, els editors no s'atreviren a donar-lo, limitant-se a consignar la "preciositat" de les làmines que, durant vuitanta anys, han merescut només una lleugera cita dels devots biògrafs fortunyanis,

alguns dels quals, fent cas dels escrúpols del gran pintor, que volia fer-ne desaparèixer els exemplars venuts, no han sabut veure la prova més evident de com, fins a quin punt, era FORTUNY un artista conscient i modest.

Iniciem, doncs, aquesta collecció, posant l'exemple de la seva consciència i modèstia als nostres contemporanis, i m'honoro revivint-les, com m'he honorat en ésser el primer en llançar les campanes al vol sobre llur importància, lamentant que encara sigui tan vergonyosa la nostra misèria monogràfica.

FERRAN CALLICÓ.

LITOGRAFÍAS DE FORTUNY ADOLESCENTE

Coincidiendo con el Centenario de Fortuny, mis manos encontraron, escarbando por las librerías de lance, un raro ejemplar de "El Mendigo hipócrita" (*Les Trois Hommes forts*) de Dumas (hijo) con litografías del Maestro de Reus, libro que no consta en ninguna bibliografía, que desconocen los libreros más expertos y del que sabemos existe un ejemplar que posee la Junta de Museos de Barcelona. Impreso el año 1857, cuando el joven desconocido, cuyo recuerdo ahora homenajeamos, sufría y luchaba por su vida y por su arte, sin nombre, el editor no se atrevió a consignarlo, limitándose a señalar la "preciosidad" de las láminas que, durante ochenta años, han merecido únicamente ligeras citas de devo-

tos biógrafos fortunianos, algunos de los cuales, haciendo caso de los escrúpulos del gran pintor, que deseaba la desaparición de los ejemplares vendidos, no han sabido advertir la prueba más evidente de cómo y hasta qué punto FORTUNY era un artista consciente y modesto.

Iniciamos esta colección enarbolando el ejemplo de su conciencia y de su modestia ante nuestros contemporáneos y me honro reviviéndolas como me he honrado siendo el primero en lanzar las campanas al vuelo, acerca de su importancia, lamentando que aún sea tan vergonzosa nuestra miseria monográfica.

FERRAN CALLICÓ.

LITHOGRAPHIES DE FORTUNY ADOLESCENT

Cœïncidant avec le Centenaire de Fortuny, mes mains trouvèrent, en fouillant dans les librairies d'occasion, un exemplaire rare de "El Mendigo hipócrita" (*Les Trois Hommes forts*) de Dumas fils, avec des lithographies du Maître de Reus, livre qui n'existe dans aucune bibliographie, que les libraires les plus experts ne connaissent pas et duquel nous savons qu'il existe un autre exemplaire, propriété de la "Junta" des Musées de Barcelone. Imprimé en 1857, quand le jeune inconnu, au souvenir duquel nous rendons hommage, souffrait et luttait pour sa vie et pour son art, sans un nom, l'éditeur n'osa le donner et se limita à signaler la "préciosité" des gravures, qui pendant quatre vingt ans ont mérité seule-

ment de légères citations de dévoués biographes fortuniers. Quelques uns d'entre eux, faisant cas des scrupules du grand peintre, qui désirait la disparition des exemplaires vendus, n'ont pas su apprécier de quelle façon et jusqu'à quel point FORTUNY était un artiste conscient et modeste.

Nous commençons cette collection, indiquant l'exemple de sa conscience et de sa modestie à nos contemporains. Et je m'honore en les revivant comme je me suis honoré en étant le premier à faire résonner les cloches signalant son importance, en regrettant notre misère monographique.

FERRAN CALLICÓ.

EL
MENDIGO HIPÓCRITA

NOVELA ESCRITA EN FRANCÉS

POR

M. ALEJANDRO DUMAS (hijo),

TRADUCIDA AL CASTELLANO

POR

D. MARCIAL BUSQUETS,

y adornada con preciosas lantinas litografiadas.

BARCELONA.

IMPRENTA DE JOAQUIN BOSCH.

En el folio del Apéndice número 1

1847.

Portada de "El Mendigo hipócrita" ("Les Trois Hommes forts"), d'A. Dumas (fill), il·lustrada amb litografies d'en Fortuny. (Exemp. de la biblioteca de l'autor).

FORTUNY I DUMAS (fill)

Famós ja i amic de l'escriptor, aquest s'interessà per conèixer les il·lustracions de la seva novel·la que l'artista féu en un amarg moment de formació. Sembla que el pintor complagué personalment el desig de l'autor de "La Dama de les Camèlies".

FORTUNY Y DUMAS (hijo)

Ya famoso y amigo del escritor, a éste le interesó conocer las ilustraciones de su novela hechas por el artista en un momento amargo de su formación. Parece que el pintor complació personalmente el deseo del autor de "La Dama de las Camelias".

FORTUNY ET DUMAS (fils)

Déjà fameux et ami de l'écrivain, ce dernier avait beaucoup d'intérêt à connaître les illustrations du roman que l'artiste avait fait dans un moment amer de sa formation. Il paraît que le peintre complut personnellement au désir de l'auteur de "La Dame aux Camélias".

Blanca

FORTUNY I GAVARNÍ

Ultra l'agilitat i la gràcia caricaturitzant del francès, hi ha en les litografies del català l'anhel constructivista dels seus dibuixos, aiguaforts i aquarelles que testimonien la potència creadora del pintor.

FORTUNY Y GAVARNÍ

Además de la agilidad y de la gracia caricaturesca del francés, advertimos en las litografías del catalán el afán constructivista de sus dibujos, aguafuertes y acua-reñas que atestiguan la potencia creadora del pintor.

FORTUNY ET GAVARNI

En plus de la légèreté et de la finesse caricaturesque du français, il y a dans les lithographies du catalan le désir constructiviste de ses dessins, de ses eaux-fortes et aquarelles qui témoignent de la puissance créatrice du peintre.

Il Nuovo Ingegnere

Leonia

Al. L. L. L. L. L.

VIATGES DE FORTUNY

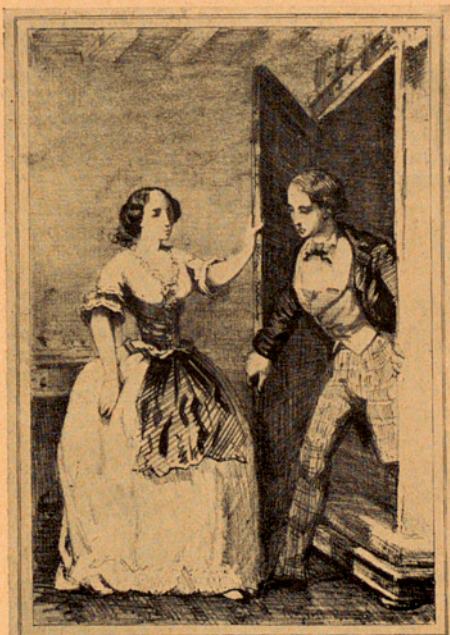
Visità i va fer llargues estades a Barcelona (1852-58, 1860, 1862-63, 1866), *Berga i Queralt* (1854), *Roma* (1858-60, 1860-62, 1862-66, 1866, 1867-69, 1872-74), *Marroc* (1860, 1862, 1871), *Paris* (1860, 1866, 1869-70, 1874), *Madrid* (1860, 1862, 1866, 1867, 1870), *València* (1860), *Florència* (1861, 1867), *Nàpols* (1863, 1873), *Nettuno* (1865), *Pisa i Livornna* (1867), *Sevilla* (1868, 1870, 1871), *Granada* (1870-72), *Venècia* (1873), *Londres i Portici - Nàpols* (1874).

VIAJES DE FORTUNY

Visitó y vivió largas temporadas en Barcelona (1852-58, 1860, 1862-63, 1866), *Berga y Queralt* (1854), *Roma* (1858-60, 1860-62, 1862-66, 1866, 1867-69, 1872-74), *Marruecos* (1860, 1862, 1871), *Paris* (1860, 1866, 1869-70, 1874), *Madrid* (1860, 1862, 1866, 1867, 1870), *Valencia* (1860), *Florençia* (1861, 1867), *Nápoles* (1863, 1873), *Nettuno* (1865), *Pisa y Livornia* (1867), *Sevilla* (1868, 1870, 1871), *Granada* (1870-72), *Venecia* (1873), *Londres y Portici - Nápoles* (1874).

VOYAGES DE FORTUNY

Il visite et fait de longs séjours à Barcelone (1852-58, 1860, 1862-63, 1866), *Berga et Queralt* (1854), *Rome* (1858-60, 1860-62, 1862-66, 1866, 1867-69, 1872-74), *Maroc* (1860, 1862, 1871), *Paris* (1860, 1866, 1869-70, 1874), *Madrid* (1860, 1862, 1866, 1867, 1870), *Valence* (1860), *Florence* (1861, 1867), *Naples* (1863, 1873), *Nettuno* (1865), *Pisa et Livorne* (1867), *Sevilla* (1868, 1870, 1871), *Grénade* (1870-72), *Venecie* (1873), *London et Portici - Naples* (1874).

El Marqués de S. Carlos

Alfonso de S. Carlos

¿Qué haceis aqui, Caballero?

“LA VICARIA”

La seva pintura més famosa l'adquirí el marxant Goupil al propi pintor, l'any 1870, totjust acabada, per 70.000 francs, revenent-la immediatament per 250.000. Sobre aquesta obra Apelles Mestres escrigué un estudi especial.

“LA VICARIA”

Su cuadro más famoso lo compró el marchante Goupil al propio pintor, en el año 1870, recién terminado, por 70.000 francos, revendiéndolo inmediatamente por 250.000. Sobre esta obra Apelles Mestres escribió un estudio especial.

LE MARIAGE A LA VICARIA

(La sacristie)

Son tableau le plus connu fut acheté par le marchand Goupil au propre peintre, une fois fini en 1870, pour 70.000 francs et fut revendu immédiatement pour 250.000. Sur cette oeuvre, Apelles Mestres a écrit un étude spéciale.

Federica y su víctima

EL MATRIMONI DE FORTUNY

Influí molt en la seva carrera artística, car Cecília de Madrazo era la filla més jove del pintor de cambra de la Regina, director del Prado i president nou vegades de la R. Acadèmia de S. Ferran. Cecília, els seus dos fills i la pintura van ésser els amors de Marià Fortuny.

EL MATRIMONIO DE FORTUNY

Influyó mucho en su carrera artística, pues Cecília de Madrazo era la hija menor del pintor de cámara de la Reina, director del Prado y nueve veces presidente de la R. Academia de S. Fernando. Cecília, sus dos hijos y la pintura fueron los amores de Mariano Fortuny.

LE MARIAGE DE FORTUNY

Il influa beaucoup sur sa carrière artistique, car Cécilia de Madrazo était la plus jeune des filles du peintre de chambre de la Reine, directeur du Prado et neuf fois Président de la R. Académie de St. Ferdinand. Cécile, ses deux fils, et la peinture seront les amours de M. Fortuny.

El Mensaje. Roberto.

La Lucha. O. V. V. V. V.

Triunfo de Roberto.

EL TALLER DE FORTUNY

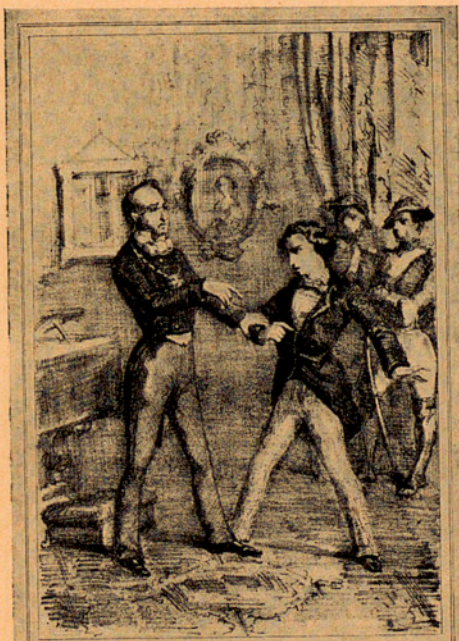
Ver artista, li plavia rodejar-se d'una insòlita sumptuositat. A més del seu taller del Palau del Papa Juli, a Roma, cèlebre per la riquesa dels objectes que l'ambientava, l'altre estudi a Granada podia considerar-se, també, com un petit museu.

EL ESTUDIO DE FORTUNY

Verdadero artista, le gustaba rodearse de una insólita suntuosidad. Además de su estudio del Palacio del Papa Julio, en Roma, célebre por la riqueza de los objetos que lo ambientaban, poseía otro estudio, en Granada, que también podía considerarse como un pequeño museo.

L'ATELIER DE FORTUNY

En véritable artiste, il lui plaisait de s'entourer d'une insolite somptuosité. En plus de son atelier au Palais du Pape Jules, à Rome, célèbre pour la richesse des objets qui en faisaient l'ambiance, il avait un autre atelier à Grénade qui, aussi, pouvait être considéré comme un petit musée.

El Merced y la plaza.

En la Plaza de la Merced.

En vuestra manga hay sangre, dijo el Magistrado.

EL FORTUNYISME

De no estroncar-se la vida d'ell als trenta-sis anys, la seva personalitat, de possibilitats imprevisibles i apta, com demostrà, per a fer prosèlits, segurament hauria empallidit l'impressionisme francès. Cezanne i les escoles post-cezannistes indubtablement no haurien existit.

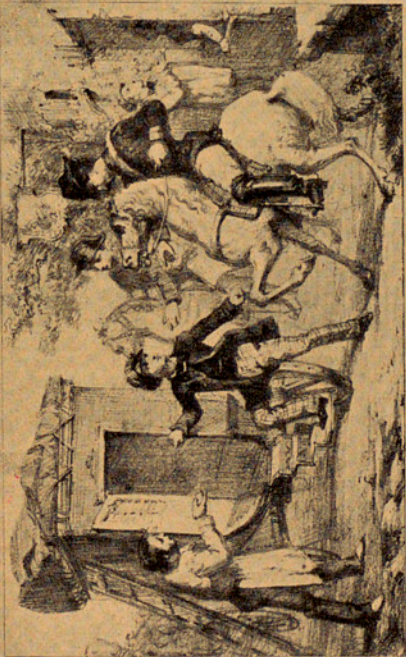
EL FORTUÑISMO

Seguramente, de no haberse malogrado su vida a los treinta y seis años, el impresionismo francés habría empaldecido ante la personalidad fortunañiana, de posibilidades imprevisibles y apta, como se demostró, para lograr prosélitos. Cezanne y las escuelas post-cezannistas indudablemente no hubieran existido.

LE FORTUNYISME

Si sa vie n'avait été cassée à trente six ans, l'impressionnisme français aurait pâli devant la personnalité de Fortuny de possibilités imprévisibles et apte, comme il a été démontre, pour faire prosélitisme. Cézanne et les écoles post-cézanniennes n'auraient sans doute pas existée.

EL MENDIGO HIPÓCRITA.

Capitán de Juan Raynal

LES OBRES DE FORTUNY

Figuren al "Prado" i al "Museu d'Art Modern" de Madrid, "Museu Municipal" i "Acadèmia de Belles Arts" de Barcelona, "Museu Balaguer" de Vilanova i la Geltrú, "Museu Metropolità" de Nova York, "The Walters Gallery" de Baltimore, i les col·leccions Rotschild, Vandervilt, Mme. André, Stewart, Artes, Talarn, Rigalt, Gali, Gibson, Heeren, Murrieta, Urison, Goyena, Moragas, Oppenheim, de Condamo, Davillier i altres de Nova York, Londres, París, Madrid, Barcelona, València, etc.

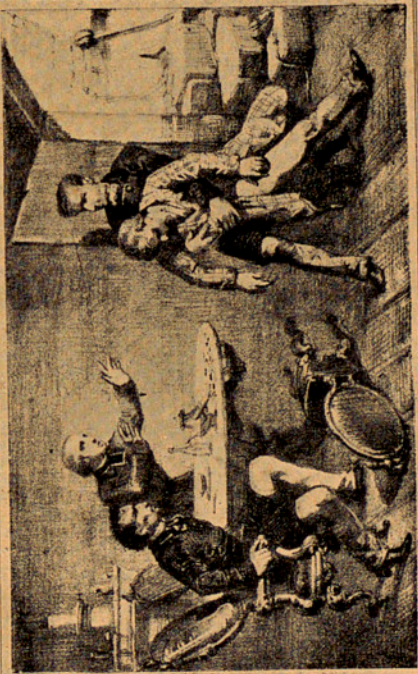
LAS OBRAS DE FORTUNY

Figuran en el "Prado" y en el "Museo de Arte Moderno" de Madrid, "Museo Municipal" y "Academia de Bellas Artes" de Barcelona, "Museo Balaguer" de Villanueva y Geltrú, "Museo Metropolitano" de Nueva York, "The Walters Gallery" de Baltimore y en las colecciones Rotschild, Vandervilt, Mme. André, Stewart, Artes, Talarn, Rigalt, Gali, Gibson, Heeren, Murrieta, Urison, Goyena, Moragas, Oppenheim, de Condamo, Davillier, y otras.

LES ŒUVRES DE FORTUNY

Elles figurent au "Prado" et au "Musée d'Art Moderne" a Madrid, "Musée de la Municipalité" et "Académie des Beaux Arts" de Barcelone, "Musée Balaguer" de Villanueva et Geltrú, "Musée Metropolitain" de New York, "The Walters Gallery" de Baltimore et dans les collections Rotschild, Mme. André, Stewart, Artes, Talarn, Rigalt, Gali, Gibson, Heeren, Murrieta, Goyena, Moragas, Oppenheim, de Condamo, Davillier, et autres.

EL MENDIGO HPOCHITA

La fiebre amarilla

BIÒGRAFS DE FORTUNY

AUTORS DELS PRINCIPALS ESTUDIS SOBRE LA SEVA VIDA I LA SEVA OBRA, AMB EL LLOC I DATA D'IMPRESSIÓ.

Barcelona: Sempere i Miquel (1880), Ixart (1881), Miquel i Badia (1887), Ciervo (1922, 1935) i Maseres (1938).

París: Fol (1875), Davillier (1875) i Iriarte (1880).

Madrid: Maseres i Fages de Climent (1932).

BIÓGRAFOS DE FORTUNY

AUTORES DE LOS PRINCIPALES ESTUDIOS SOBRE SU VIDA Y SU OBRA, CON EL LUGAR Y FECHA DE IMPRESIÓN.

Barcelona: Sempere y Miquel (1880), Ixart (1881), Miquel y Badía (1887), Ciervo (1922, 1935) y Maseres (1938).

París: Fol (1875), Davillier (1875), y Iriarte (1880).

Madrid: Maseres y Fages de Climent (1932).

BIOGRAPHES DE FORTUNY

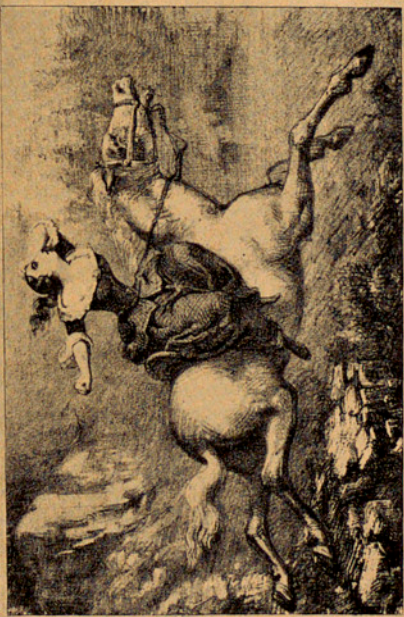
AUTEURS DES PRINCIPALES ÉTUDES SUR SA VIE ET SON ART, AVEC LE LIEU ET LA DATE D'IMPRESSION.

Barcelone: Sempere et Miquel (1880), Ixart (1881), Miquel et Badia (1887), Ciervo (1922, 1935) et Maseres (1938).

Paris: Fol (1875), Davillier (1875) et Iriarte (1880).

Madrid: Maseres et Fages de Climent (1932).

La Caballería de Montaña

Suicidio de Leonia

Engraving by G. B. S.

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Biblioteques

1500443484

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA
DE BARCELONA

BIBLIOTECA *Res Mar*

REG.

42.355

SIG.

72.011.1 (For) call

772) ptes.